

EUROPEAN COMMISSION

Directorate-General for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs

Single Market Enforcement

Notification of Regulatory Barriers

Číslo oznámenia : 2024/0351/LV (Latvia)

Návrh zákona „Zmeny v zákone o manipulácii s alkoholickými nápojmi“

Dátum doručenia : 01/07/2024

Koniec zastavenia konania : 02/10/2024 (02/01/2025) (closed)

Message

Správa 001

Oznámenie (správa) komisie- TRIS/(2024) 1700

smernica (EÚ) 2015/1535

Oznámenie: 2024/0351/LV

Oznámenie návrhu znenia od členského štátu

Notification – Notificación – Notifizierung – Нотификация – Oznámení – Notifikation – Γνωστοποίηση – Notificación – Teavitamine – Ilmoitus – Obavijest – Bejelentés – Notifica – Pranešimas – Paziņojums – Notifika – Kennisgeving – Zawiadomienie – Notificação – Notificare – Oznámenie – Obvestilo – Anmälan – Fógra a thabhairt

Does not open the delays - N'ouvre pas de délai - Kein Fristbeginn - Не се предвижда период на прекъсване - Ne zahajuje prodlení - Fristerne indledes ikke - Καμία έναρξη προθεσμίας - No abre el plazo - Viivituste perioodi ei avata - Määräaika ei ala tästä - Ne otvara razdoblje kašnjenja - Nem nyitja meg a késéseket - Non fa decorrere la mora - Atidējimai nepradedami - Atlikšanas laikposms nesākas - Ma jiftaħ il-perijodi ta' dewmien - Geen termijnbegin - Nie otwiera opóźnień - Não inicia o prazo - Nu deschide perioadele de stagnare - Nezačína oneskorenia - Ne uvaja zamud - Inleder ingen frist - Ní osclaíonn sé na moilleanna

MSG: 20241700.SK

1. MSG 001 IND 2024 0351 LV SK 01-07-2024 LV NOTIF

2. Latvia

3A. Ekonomikas ministrija

3B. Veselības ministrija, tālrunis: +371 67717480, e-pasts: vm@vm.gov.lv (elena.zviedre@vm.gov.lv)

4. 2024/0351/LV - C51A - Nápoje

5. Návrh zákona „Zmeny v zákone o manipulácii s alkoholickými nápojmi“

6. Alkohol, obchod s alkoholom

7.

Nariadenie (ES) č. 1924/2006 o výživových a zdravotných tvrdeniach o potravinách: Článok 23

V nariadení (ES) č. 1924/2006 sa vyžaduje, aby väčšina balených potravín mala uvedenú výživovú a energetickú hodnotu. Na druhej strane povinné informácie o výživovej hodnote vrátane energetickej hodnoty podľa článku 41 nariadenia (EÚ) č. 1169/2011 nemožno uplatniť na alkoholické nápoje, ktorých obsah alkoholu presahuje 1,2 objemového

EUROPEAN COMMISSION

Directorate-General for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs
Single Market Enforcement
Notification of Regulatory Barriers

percenta, a samotné členské štáty môžu na alkoholické nápoje uplatňovať vnútroštátne právne predpisy týkajúce sa zoznamu zložiek.

8. Požiadavky návrhu zákona, ktoré sa majú odsúhlasiť s Európskou komisiou:

- zahrnúť do označovania alkoholických nápojov informácie vo forme piktogramov, ktoré nabádajú občanov, aby nekonzumovali alkohol počas tehotenstva a počas šoférovania;
- zahrnúť do označovania alkoholických nápojov informácie o zložkách, výživovej hodnote vrátane energetickej hodnoty, ktoré by informovali spotrebiteľov o potravinách;
- alkoholické nápoje zakúpené na webovom sídle alebo v mobilnej aplikácii sa môžu kupujúcemu doručiť najskôr po šiestich hodinách od objednania.

Dodatočné požiadavky zahrnuté v návrhu zákona:

- požadovať, aby sa v maloobchodných predajniach poskytovali informácie s upozornením, že alkoholické nápoje nesmú konzumovať maloleté osoby a že ich konzumácia má negatívny vplyv na zdravie;
- zakázať bezplatné ponúkание alkoholických nápojov v herniach a kasínach a zakázať ich predaj, konzumáciu, prinášanie k hracím automatom, hracím stolom a iným zariadeniam na hranie hazardných hier;
- obmedziť čas predaja alkoholu (pondelok až sobota od 10.00 hod. do 20.00 hod.; nedeľa od 10.00 hod. do 18.00 hod.);
- zakázať uvádzanie na trh alkoholických nápojov obsahujúcich viac ako 22 % alkoholu s objemom nepresahujúcim 0,2 litra, plnených v plastových (PET) obaloch;
- zakázať reklamu s cenami a zľavami na alkoholické nápoje v tlačенých médiách a tlačенých materiáloch, v kinách a na internete;
- zakázať propagačné opatrenia (akcie atď.) vrátane akcií „2 za cenu 1“ alebo „nákup viacerých fliaš alkoholických nápojov za nižšiu cenu“ atď. a zakázať propagáciu nákupu alkoholických nápojov so zľavou v rámci vernostného systému.

9. Účelom návrhu zákona je chrániť záujmy verejného zdravia, najmä detí a mladých ľudí, zavedením komplexných opatrení založených na dôkazoch, ktorými sa nielen obmedzuje reklama a dostupnosť alkoholických nápojov, ale zároveň sa zabezpečuje zvýšenie informovanosti verejnosti o účinkoch konzumácie alkoholu na zdravie. Cieľom zavedenia požiadaviek obsiahnutých v návrhu zákona je znížiť evidovanú absolútnu spotrebu alkoholu v litroch na obyvateľstvo vo veku 15 rokov a viac, znížiť podiel ohrozených konzumentov za posledný rok a v dlhodobom horizonte znížiť výskyt ochorení súvisiacich s alkoholom a úmrtnosť v dôsledku konzumácie alkoholu (napr. cirhóza pečene, dopravné nehody, utopenie, úrazy, samovraždy).

Podľa údajov zo správy OECD s názvom „Health at a glance 2023“ je evidovaná spotreba alkoholu v Lotyšsku najvyššia spomedzi krajín Európskej únie aj Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj, a to 12,1 litra na obyvateľa, s výnimkou spotreby turistov [<https://www.oecd.org/health/health-at-a-glance/>]. Riziková konzumácia alkoholu v lotyšskej populácii v produktívnom veku je takisto pomerne vysoká (40 %) [Centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb. Štúdia o správaní lotyšských občanov vo vzťahu k zdraviu. (Konzumácia 6 dávok alkoholu pri jednom posedení):

http://petijumi.mk.gov.lv/sites/default/files/title_file/Latvijas_iedziv_veselibu_ietekmejos_paradumu_petijums_2018_Zinojums.pdf] a prekračuje priemerný ukazovateľ krajín európskeho regiónu Svetovej zdravotníckej organizácie (WHO) (30,4 %). Spotreba alkoholu v Lotyšsku zároveň spôsobuje značné finančné náklady, ktoré sa v štúdii uskutočnenej v Lotyšsku v roku 2023 odhadli na úrovni 1,3 % až 1,8 % HDP

[<https://esparveselibu.lv/sites/default/files/2023-10/Gala%20ziņojums.pdf>], čo je približne dvojnásobok príjmu zo spotrebnej dane z alkoholu.

Vzhľadom na dostupné štatistické údaje za Lotyšsko je potrebné zaviesť komplexnú politiku a vypracovať taký regulačný rámec, na základe ktorého sa obmedzí reklama a marketing alkoholických nápojov, obmedzí fyzická dostupnosť alkoholu a poskytnú spotrebiteľom dodatočné informácie o jeho zložení a škodlivosti.

Dodatočné označovanie alkoholických nápojov na alkoholických nápojoch vyrobených v Lotyšsku a zavedených z iných krajín by spotrebiteľom poskytlo právo poznať výživovú hodnotu, energetickú hodnotu a zložky alkoholických nápojov, podobne ako požiadavky, ktoré sa uplatňujú na vína v Európskej únii a na potravinové výrobky. To by spotrebiteľom umožnilo informovať sa rozhodnúť, aké nápoje a v akých množstvách môžu konzumovať, a upozornili by sa tak určité skupiny verejnosti, pre ktoré je konzumácia alkoholických nápojov nebezpečná pre zdravie. Takéto a podobné požiadavky

EUROPEAN COMMISSION

Directorate-General for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs
Single Market Enforcement
Notification of Regulatory Barriers

sú už zavedené v iných členských štátoch EÚ.

Na nápoje vyrábané v malých liehovaroch sa bude vzťahovať len požiadavka na zobrazovanie výstražných piktogramov. Očakávané prechodné obdobie je približne 3 roky. Táto požiadavka by nadobudla účinnosť 1. januára 2028. Nápoje vyrobené pred týmto dátumom sa budú môcť distribuovať do vypredania ich zásob alebo do dátumu spotreby stanoveného výrobcom.

Hoci sa pôvodne plánovalo, že v rámci európskeho plánu na boj proti rakovine Európska komisia v rokoch 2022 a 2023 preskúma a podporí vývoj spoločných požiadaviek na označovanie alkoholických nápojov, takéto právne predpisy sa ešte nezačali vytvárať a Lotyšsko ako členský štát je oprávnené vypracovať nezávislé predpisy podľa európskeho práva. Dodaním alkoholických nápojov zakúpených na webovom sídle alebo v mobilnej aplikácii kupujúcemu najskôr šesť hodín po objednávke by sa znížila fyzická prístupnosť alkoholických nápojov a impulzívny nákup alkoholu. Táto požiadavka by sa mala odsúhlasiť s Európskou komisiou, pretože môže mať vplyv na organizačné procesy obchodníkov v susedných krajinách Lotyšska, v rámci ktorých sa alkoholické nápoje zakúpené online môžu dodať skôr ako do šiestich hodín. Podľa odporúčaní WHO na zníženie konzumácie alkoholu a jej dôsledkov je obmedzenie dostupnosti alkoholických nápojov jedným z odporúčaných smerov na účinnejšie znižovanie konzumácie alkoholu a jej dôsledkov. Obmedzenie nákupu alkoholu je jedným z riešení na zníženie vysokej spotreby alkoholu medzi obyvateľstvom. V európskom akčnom pláne WHO pre alkohol na roky 2022 – 2025 WHO Europe region, 2022, European framework for action on alcohol 2022-2025 https://www.drugsandalcohol.ie/37045/13/WHO_72nd_meeting_Framework_on_Alcohol-220604.pdf sa zároveň zdôrazňuje potreba zamerať sa na stratégie na obmedzenie dostupnosti alkoholických nápojov vzhľadom na rýchly vývoj predaja alkoholických nápojov na diaľku v členských štátoch.

Do roku 2020 bol predaj alkoholických nápojov prostredníctvom zmluvy uzavretej na diaľku v Lotyšsku zakázaný, ale počas pandémie COVID-19 bol povolený s cieľom obmedziť stretnutia ľudí v maloobchodných predajniach, čím sa alkohol stal prístupnejším verejnosti. Odborníci na narkotiká v Lotyšsku upozornili na skutočnosť, že predaj alkoholu na internete vytvorilo značné riziko, pokiaľ ide o zvýšenie dostupnosti alkoholických nápojov, čo malo vplyv najmä na správanie ohrozených konzumentov alkoholu. Okrem toho treba poznamenať, že v európskej štúdii o vplyve pandémie COVID-19 na konzumáciu alkoholu sa dospelo k záveru, že Lotyšsko je jedinou krajinou spomedzi 18 krajín v európskom regióne zahrnutých do štúdie, v ktorej sa frekvencia konzumácie alkoholu počas pandémie COVID-19 zvýšila. Spotreba alkoholu sa zvýšila najmä u ľudí, ktorí mali problémy súvisiace s konzumáciou alkoholu už pred pandemiou [Kilian C., Neufeld M., Manthey J., et al. (2022) Self-reported changes in alcohol and tobacco use during COVID-19: findings from the eastern part of the WHO European Region]. Hoci sa v Lotyšsku neuskutočnili žiadne štúdie o vplyve určitých legislatívnych zmien na konzumáciu alkoholu, takéto štúdie sa uskutočnili v posledných rokoch v iných krajinách vrátane štúdií o vplyve predaja alkoholických nápojov na diaľku na návyky ľudí, čo sa týka konzumácie alkoholu. Zo štúdií vyplýva, že nákup alkoholu cez internet počas pandémie COVID-19 bol spojený so zvýšenou konzumáciou alkoholu a súvisiacimi rizikami [Huckle, T., Parker, K., Romeo, J.S., & Casswell, S. (2021). Online alcohol delivery is associated with heavier drinking during the first New Zealand COVID-19 pandemic restrictions. *Drug and alcohol review*, 40(5), 826-834]. Iné hodnotenia [Duthie, C., Pocock, T., Curl, A., et al. (2023). Online on-demand delivery services of food and alcohol: A scoping review of public health impacts. *SSM-Population Health*, 101349] tiež naznačujú, že predaj alkoholu na internete by mohol prispieť k nadmernej konzumácii alkoholu a súvisiacim rizikám.

Požiadavka podlieha prechodnému obdobiu s dátumom nadobudnutia účinnosti 1. júna 2025.

10. Odkazy na základný text:

11. Nie

12.

13. Nie

14. Nie

15. Áno

EUROPEAN COMMISSION

Directorate-General for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs

Single Market Enforcement

Notification of Regulatory Barriers

16.

Aspekt technických překážek obchodu:

Návrh je technický predpis alebo posudzovanie zhody.

Návrh má významný vplyv na medzinárodný obchod

Aspekt sanitárných a

rastlinolekárych opatrení: Nie

Európska komisia

Kontaktný bod smernice (EÚ) 2015/1535

e-mail: grow-dir2015-1535-central@ec.europa.eu